

Holland Dance: see, do, experience

Do, *Moderne dans door Sanne van der Put*. FOTO: JAN EVERT ZONDAG

Experience. *Streetdance met Indirah Tauwanaar*. FOTO: RUBY HOETTE

DOOR ROOS VAN PUT

Den Haag is dé dansstad op mondiaal niveau. Dat is niet langer alleen een opvatting van kenners en liefhebbers, de nieuwste editie van het Holland Dance Festival onderstreept het weer eens.

Bezoekers uit alle windstreken, gezelschappen en dansmakers uit de hele wereld reizen naar de residentie af om iets mee te maken van dit gerenommeerde festival. Er zijn maar liefst zeventig voorstellingen te zien, er worden honderd workshops georganiseerd en er trekt een parade door de

See, *'The Butterfly Project' van Susaku Takeuchi*. FOTO: ROYAL GIRAFFE

stad waaraan duizend dansers meedoen. Dit jaar beleef je het festival, dat elke twee jaar plaats heeft, de 11de editie. En zoals we gewend zijn van artistiek en algemeen directeur Samuel Wuersten krijgt het publiek niet alleen dans te zien waarbij virtuositeit hoog in het vaandel staat, maar ook is er een meer avant-gardistische programmering onderdeel van het programma. Voor elk wat wils, voor elke leeftijd is er wel iets te beleven: jong, middelbaar of oud, amateur of gevorderd danser, bezoeker of deelnemer. Het programma van dit jaar is onderver-

deeld in 'see', 'do' en 'experience'. Die eerste aanduiding heeft betrekking op alle voorstellingen die er zijn te zien in verschillende theaters en op diverse locaties. Deelnemende theaters zijn het Lucent Danstheater, Korzo, Theater Zwembad de Regentes en Theater aan het Spui. Onder de noemer 'do' zijn alle workshops geprogrammeerd.

TE VEEL

Het totaal is te veel om op te noemen. Een kleine greep uit het aanbod: de amateur kan kennis maken met Afrikaanse hedendaagse dans, met Argentijnse tango, Break-

dance, Bollywood, Capoeira, historische dans zoals barok, skatedans, Marokkaanse dans voor vrouwen en klassiek.

Voor gevorderde dansers is er eveneens een ruim aanbod om de aloude inzichten aan te scherpen. Mario Camacho – een voormalig danser bij de Martha Graham Dance Company – brengt deelnemers de finesse van de beroemde Graham techniek bij. Marian Sarstädt, voormalig artistiek leider van het Nederlands Dans Theater, geeft een klassieke les. En Gingras geeft Post Modern Technique, een workshop met als centraal thema releasetechniek.

Onder de benaming 'experience' is Move Me Booth onder meer een interessant onderdeel. In een pasfotohokje kan je een eigen dansfilmpje opnemen. Het enige dat je moet doen is de aanwijzingen opvolgen. En natuurlijk je eigen creativiteit inzetten. Het filmpje kun je vervolgens publiceren op een website. Iedereen kan jouw werk dus op internet bekijken. De Move Me Booth is op verschillende locaties in Den Haag te vinden. Tijdens het festival in het atrium en in Theater aan het Spui.

REGINA VAN BERKEL

Een bijzondere voorstelling die de eerste week staat geprogrammeerd is van Regina van Berkel (te zien in Theater aan het Spui). Haar Triple Zone is een huwelijk tussen dans, live muziek en bewegend beeld. De choreografe vertelt: "Ik vind het belangrijk dat de drie disciplines gelijkwaardig zijn. Op dat uitgangspunt is mijn werk gebaseerd. Het moet een samenspel zijn waar alle onderdelen met elkaar een relatie hebben".

Van Berkel was danseres bij het Ballet Frankfurt, waar zij na een zevenjarige samenwerking met William Forsythe haar eerste choreografie maakte voor het Holland Dance Festival. Dat was in 1998. Voor deze voorstelling is zij toen bekroond met de Zilveren Dansprijs. Daarna creëerde zij voor verschillende gezelschappen choreografieën. Eén daarvan was voor het Nederlands Dans Theater. "Ik wilde niet alleen op het toneel staan en heb in een vroege choreografie videobeelden gebruikt. Sindsdien verwerk ik zo'n element in mijn voorstellingen. Ik hou er niet van als de ene discipline de andere begeleidt, in mijn werk staan dansers en musici tegenover elkaar. Zijn partners. Triple Zone duurt een uur en tien minuten. Dat is best lang. Maar de voorstelling is zodanig opgezet dat scènes wisselen. Het publiek kan het beleven als een soort filmopname, waar telkens iets verandert".

Holland Dance Festival, van 30 oktober tot en met 18 november. De voorstelling (première) Triple Zone van Regina van Berkel is te zien in Theater aan het Spui op donderdag 1 november. Zie voor het hele programma van het Holland Dance Festival:

Publiekslievelingen Duato en Van Manen even terug

DOOR ILSE VAN HAASTRECHT

De opening van het Holland Dance Festival in het Lucent Danstheater dinsdag 30 oktober wordt gemarkeerd door de terugkeer van een Haagse publiekslieveling. Nacho Duato was in de jaren 80 een gezichtsbepalende danser van het NDT, waar hij ook de kans kreeg op choreografisch gebied zijn eerste stappen te zetten. Toen zijn werken buitengewoon in de smaak bleken te vallen, werd hij benoemd tot huishoreograaf.

Dat duurde slechts twee jaar, want Duato, geboren in Valencia, kreeg in 1990 het aanbod om artistiek directeur te worden van Compañía Nacional de Danza in Madrid. Dit was in de jaren 80 een dansgezelschap dat, worstelend met het gebrek aan ballettraditie in Spanje, op zoek was naar een eigen identiteit. Duato bracht die identiteit door – net als bij het NDT – met een open visie de moderne dans te gebruiken, terwijl hij toch de basistechniek van het klassiek ballet bleef waarderen. Al 17 jaar is Duato nu directeur in Madrid.

Als choreograaf én als danser keert hij nu terug op het toneel van het Lucent Danstheater om met het stuk 'Alas (wings)' de opening van het Holland Dance Festival te verzorgen. In samenwerking met de Sloveense theaterregisseur Tomaž Pandur werkt Duato dit keer met korte tekstfragmenten. De tekst komt uit Peter Handke's script voor de film 'Wings of Desire' (originele titel: 'Der Himmel über Berlin') van Wim Wenders. Een film over een engel die voor het aardse leven kiest om

samen te kunnen zijn met zijn grote liefde. Het stuk belooft een samenspel van dans, tekst en decor te worden met als extraatje het optreden van Nacho Duato zelf.

Een andere ster die even terugkeert naar het Spui is Hans van Manen. Het Nationale Ballet komt met een jubileumprogramma rondom Hans van Manen naar het Lucent Danstheater. De maand september heeft in Amsterdam volop in het teken gestaan van de 75ste verjaardag van de grootmeester. Verschillende balletgezelschappen vanuit de hele wereld brachten een keur aan Van Manen-repertoire. De rest van Nederland is nu aan de beurt met een tournee van Het Nationale Ballet.

EXPERIMENT

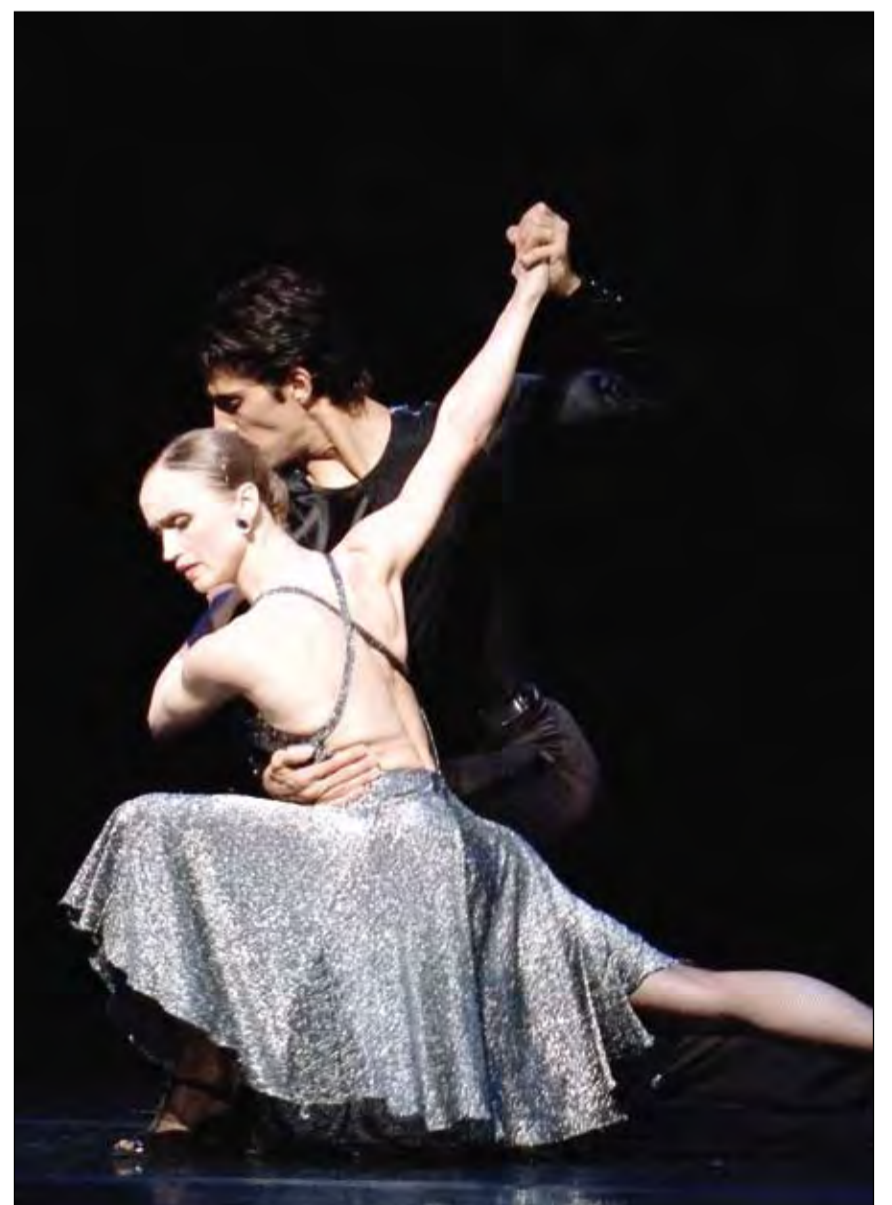
Vormgericht is 'Metaforen', oorspronkelijk in 1965 gemaakt voor het NDT. Het ballet was in die tijd een experiment in verhoudingen op een bijna wiskundige manier. In een strakke organisatie speelt Van Manen met spiegeling en verduubeling in bewegingspatronen. Een van de klassiekers in het repertoire van Van Manen is 'Adagio Hammerklavier'. Geïnspireerd door het langzame Adagio uit Beethoven's Hammerklavier sonate maakte hij in 1973 dit ballet voor drie paren. Het spelen met verhoudingen doet Van Manen ook hier, weliswaar subtieler en opvallend lyrisch. De ballettechniek wordt in dit stuk optimaal benut zonder dat dit de sfeer van het stuk aantast. Een 'must-see' voor de dansliefhebber. Met het luchtige 'Black Cake' (1989) en de pas-de-deux 'Dreaming about you' (2006) belooft de

11de november in het Lucent Danstheater een bijzondere avond te worden.

NDT2

Voor de Van Manen-liefhebbers is er ook nog het NDT2-programma 'Simple Things' waarin de jonge dansers het gelijknamige ballet vertolken. Hierin wisselen twee mannen en twee vrouwen elkaar op speelse en vitale manier af en spelen zodoende met het gegeven van de pas-de-deux. Dit programma wordt gecompleteerd met twee nieuwe werken van jonge choreografen. De Slowaak Lukáš Timulak mocht als danser van het NDT1 al tijdens de jaarlijkse choreografie-workshops zijn creatieve talent ontdekken. In dit programma brengt hij de première 'Oneness'. De tweede première is 'De ida y vuelta' van Gustavo Ramirez Sansano, ex-NDT2-danser uit Spanje. Hij maakte al eerder een stuk voor het NDT2 en choreografeert inmiddels bij verschillende dansgezelschappen in de Verenigde Staten en Europa. Wellicht is het voor de traditionele dansliefhebber eens leuk de jonge lichte choreografen te gaan zien. En voor het meer avontuurlijk ingestelde danspubliek valt er misschien nog wat dansgeschiedenis op te halen op het komende Holland Dance Festival.

- Alas (wings) van Compañía Nacional de Danza op 30 en 31 oktober
 - Jubileumprogramma Van Manen door Het Nationale Ballet op 11 november
 - 'Simple Things' door het NDT 2 op 1,2 en 3 november.
- www.hollanddancefestival.nl

'Black Cake' (1989) van Hans van Manen, uitgevoerd door Het Nationale Ballet. FOTO DEEN VAN MEER

► ADVERTENTIE ◄

Cursus Inleiding in de Theosofie in 5 avonden

Toegang gratis
1e les Ma. 29 okt. 2007, 20:00u
Volgende lessen 26 nov. 28 jan. 25 feb. 31 mrt. Belangstellenden dienen zich van te voren telefonisch op te geven voor deelname: 070-3250256

Cursus Sacred Dance

€ 10 per les.
Zaterdagochtenden 10:30u. 3 nov. 1 dec. 5 jan. 2 feb. 1 mrt. 5 apr. en 3 mei.
Sacred Dance is geen gewone vorm van dansen, maar een meditatieve vorm. 'Heilige dans', in de zin van heel makend, genezend en gericht op evenwicht.

Deze activiteiten zijn georganiseerd door de Theosofische Vereniging en vinden plaats in haar gebouw aan de Laan van Meerdervoort 1A, Den Haag

Voor meer informatie 070-3277432 of www.denhaag.theosofie.nl

Er is één Alomtegenwoordig, Eeuwig, Grenzeloos en Onveranderlijk Beginsel. Eén absolute Werkelijkheid die voorafgaat aan alle gemanifesteerd bestaan. De doeleinden van de Vereniging zijn:

1. Universele broederschap
2. Vergelijkende godsdienst studie
3. Studie van de verborgen natuurwetten